

ZAŠTITA RASADA I CVEĆA od tresetne mušice

TRESETNE MUŠICE SU ŠTETOČINE KOJE NAPADAJU VELIKI BROJ VRSTA UKRASNOG BILJA, POVRĆA I GLJIVA. ŠTETU NANOSE SAMO LARVE KOJE SE HRANE KORENOM MLADIH BILJAKA ILI MICELIJOM PEČURKI

Tresetne mušice pripadaju fam. Diptera, rodovima Sciaridae i Phoridae. U svakodnevnoj upotrebi je i zajednički naziv šampinjonske mušice jer su neizbežni pratilac proizvodnje šampinjona i drugih pečuraka u zatvorenom prostoru. Odrasli insekti iz fam. Sciaridae su sitni insekti nežne građe dužine oko 2mm, crnih grudi i glave sa dugim pipcima. Larve su sjajno bele sa uskom crnom glavom i dužine do 5mm. Odrasli insekti iz fam. Phoridae su vrlo sitni insekti kratkih krila, nogu 2-3 puta dužim od tela veoma kratkih pipaka. Larve su sjajnobele ili žučkaste, kraće od larvi Sciaridae i sa uskom svetlom glavom.

Životni ciklus: imago tr. mušica živi samo 7-10 dana i ne pričinjava direktne štete biljkama. Odrasla ženka polaže na supstrat 100-200 jaja bele boje. U zavisnosti od temperature razvoj larvi traje 20-28 dana.

Štetnost: Tresetne mušice su polifagne štetočine. Napadaju veliki broj vrsta ukrasnog bilja, povrća i gljiva. Štetu nanose samo larve koje se hrane korenom mladih biljaka ili micelijom pečurki. Usled oštećenja smanjuje se apsorpciona sposobnost korena pa mlade biljke zaostaju u porastu zbog nedostatka vode i hrane. Na mladim i tek izniklim biljkama mogu potpuno uništiti korenov sistem a na starijim biljkama mogu oštetiti i prizemni deo stabla usled čega dolazi do lomljenja biljaka. Pored toga, oštećena mesta na korenu su otvoren put za prodor svih vrsta patogenih mikroorganizama što se najčešće završava uvenućem (*Rhizoctonia*, *Phytophthora*, *Fusarium*, *Verticillium*, *Botrytis*). Štete mogu biti veoma velike.

Foto: PSS Sombor

Foto: PSS Sombor

Suzbijanje: Suzbijanju tresetne mušice treba pristupiti vrlo ozbiljno, korišćenjem preventivnih i eradikativnih mera. Preventivne mere podrazumevaju upotrebu lovnih klopki radi registracije pojave tr.mušice, upotrebu nezaraženog supstrata ili njegovu sterilizaciju, umereno zalivanje, dobru provetrenost prostora, higijenske mere. Sterilizacija se može obaviti hemijskim sredstvima (dazomet) ili termičkom sterilizacijom u zavisnosti od toga šta je korisniku podjednije. Od hemijskih sredstava, na tržištu je prisutan veći broj sredstava na bazi aktivnih materija iz različitih hemijskih grupa (organofosforni, piretroidi, tiadiazintion, neonikotinoidi). Mada nijedan od proizvoda nije striktno registrovan za suzbijanje tr.mušice, mnogi se koriste po analogiji i uspešno suzbijaju larve tr.mušice (klotianidin, bifentrin, tiametoksam, hlorpirifos). Štetočina veoma brzo razvija rezistentnost na insekticide. Novost u zaštiti šampinjona od tr.mušice je kombinovana primena preparata Kingbo AS i Chitosan AS, dva proizvoda razvrstana u grupu folijarnih hraniva sa vrlo jakim bioaktivnim svojstvima. Istovremenim zalivanjem biljaka ili supstrata za pečurke sa 2 ml Kingbo i 1 ml Chitosan po kv.metru drugog i sedmog dana po pokrivanju supstrata u odgajalištu pečurki. Ovaj tretman daje potpunu zaštitu od tresetne mušice. Sličan je način primene i u proizvodnji ukrasnih biljaka i rasada povrća s tim da prvi tretman (ukoliko nije vršena sterilizacija supstrata) bude obavljen posle setve, drugi posle nicanja biljaka. Treći tretman obaviti po potrebi na osnovu kontrole lovnih klopki. Redovna primena kombinacije Kingbo + Chitosan istovremeno je izvanredna prihrana za biljke i pruža im dopunsku zaštitu od drugih štetočina. Takođe, ova kombinacija pruža i dopunsku zaštitu od širokog spektra bolesti biljaka: *Phytophthora*, *Plasmopara*, *Rhizoctonia*, *Fusarium*, *Botrytis*, *Sclerotinia*., direktnim dejstvom na patogene i indukovanjem specifičnog imuniteta biljaka prema patogenima. Moguća je i biološka zaštita korišćenjem entomopatogenih mikroorganizama i nematoda.

čurke sa 2 ml Kingbo i 1 ml Chitosan po kv.metru drugog i sedmog dana po pokrivanju supstrata u odgajalištu pečurki. Ovaj tretman daje potpunu zaštitu od tresetne mušice. Sličan je način primene i u proizvodnji ukrasnih biljaka i rasada povrća s tim da prvi tretman (ukoliko nije vršena sterilizacija supstrata) bude obavljen posle setve, drugi posle nicanja biljaka. Treći tretman obaviti po potrebi na osnovu kontrole lovnih klopki. Redovna primena kombinacije Kingbo + Chitosan istovremeno je izvanredna prihrana za biljke i pruža im dopunsku zaštitu od drugih štetočina. Takođe, ova kombinacija pruža i dopunsku zaštitu od širokog spektra bolesti biljaka: *Phytophthora*, *Plasmopara*, *Rhizoctonia*, *Fusarium*, *Botrytis*, *Sclerotinia*., direktnim dejstvom na patogene i indukovanjem specifičnog imuniteta biljaka prema patogenima. Moguća je i biološka zaštita korišćenjem entomopatogenih mikroorganizama i nematoda.

dipl. ing. Slobodan Virijević

Timings d.o.o, Beograd

Tel: +381 11 32 83 397 ili 32 83 162

email: office@timings.rs